

LUD

Organ Spółki Wydawniczej

KURYTYBA, DNIA 4 PAZDZIERNIKA 1924.

Wychodzi dwa razy na tydzień.

ROK V.

Wydawca w imieniu Spółki Wydawniczej: Ks. Stanisław Pinosecki

Redaktor odpowiedzialny: Stanisław Ręben

Nr. 76.

Adres dla listów: — Curitiba, Caixa Postal 155 — Adres Redakcji. Curitiba, Avenida: Dr. Jayme Reis 115. — Paraná, Brasil.

Warunki prenumeraty „LUDU”	
W Brazylii rocznie	z dołu 11\$000, z góry 10\$000
Półrocznie	5\$000
Kwartalnie	3\$000
Miesięcznie	1\$000
W Argentynie	10 pezów
W Ameryce Północnej i Kanadzie	250 dol
W Europie	18\$000
Numer poszczególny	1\$00

Listy z podróży.

ERIE, PA, 15 sierpnia 1924.
(Ciąg dalszy)

Opowiadano mi drugi straszny wypadek, automobilowy, który nastąpił z powodu zderzenia się dwóch samochodów. Zginęli wszyscy w jednym automobilu zaraz lub po pewnym czasie, cała rodzina: ojciec, który powoził i matka z dziećmi, tylko służąca z najmłodszym została w domu, to ocalała...

Na ruchliwszych krzyżówkach miasta stoją policjanci — podobnie jak w Brazylii; oni kierują ruchem, im każdy musi okazać wielkie posłuszeństwo. Gdzie zaś mniejszy ruch, tam używają na krzyżujących się ulicach Amerykańskie autmatów, umieszczonych na widocznym miejscu. Co kilka minut zmienia się kolejno napis światła elektrycznego na kolorowym szkle, zwykle na czerwonym ukazując się „GO” — jechać, a równocześnie na bocznej stronie, na szkle zielonym „STOP” — stać.

Dla uniknięcia wypadku każdy musi być posłuszny temu automatu jak policjantom, bo inaczej może narazić siebie lub drugich na straszną katastrofę. Zresztą nieposłusznych policja surowo karze.

Z prawdziwym zbudowaniem przypatrywałem się jak szereg osób i automobilów posłusznie spokojnie stał bo automaty pokazywał na zielonym szkle „stop” — stój! Skoro zaś zmienił kolor na czerwony z napisem „go” — idź, wszystko ruszyło w porządku a druga strona się zatrzymała.

Hrabia Damian

POWIEŚC HISTORYCZNA Z
CSIEMNASTEGO WIEKU.

139

Łudkie serca uczuwają dziwną świadomość i lekkość w tej porze odradzania się całej przyrody. Wdzięczna towarzysząca człowiekowi w życiu, nadzieja, przepelnia ich pierś. Zdaje się, że z nowym życiem w naturze, i życie ludzi się poprawi i los poprawi. A choć ludzie wiedzą, że po wiosnie i letnie nadejdzie jesień i zima, wszelako wśród obecnej pory, nie myślą o tem, co nastąpi.

Panna Anna wybrała sobie to imię, chcąc przez nie dać poznać, że czuje się szczęśliwą w życiu klasztornej. Z chwilą, gdy je przyjęła, zapadła się cała przeszłość za nią; co było, minęło i znikło z jej pamięci. Wspomnienie szczęśliwych dni, spędzonych w domu rodziców, dni weselnych i jasných, pamięć o tych rozkosznych chwilach, gdy miłogę rozkwitała, jak kwiat, w jej sercu, wszystko to zniknęło tak samo, jak wspomnienie rozpaczliwej i bolesnej, która ją ogarbowała z chwilą wyjazdu Damiana.

Zdawało się jakby to wszystko w głowie jej zamarało, jak sebie kwiat, podcięty mrozem. Niedawno istniał jeszcze w piękności, a teraz już go nie ma.

Serce siostry Beaty nie pamięta teraz o niczym co było, lecz całą siłą zwróciło się ku temu, co stanowi dla niej jedyną nadzieję i jedyne pragnienie; do miłości Boga!

setki mil i łączą zazwyczaj większe miasta. Dla uwagi i wygody szoferów przedzielono połowę takiej cementowanej drogi czarną smugą aby każdy automobil trzymał się swej prawej strony i po niej jechał a nie zbaczal na przeciwną. W ten sposób przy mijaniu się uniknąć można zderzenia a raczej zaopejenia się automobilów, bo każdy już ma swoją część drogi zaznaczoną.

W pewnych odstępach gościniec pomiczczano tablice z podaniem kierunku dokąd prowadzi i odległości w milach angielskich. Każda droga ma swoją liczbę na tablicy, w napisach stale podawaną a z drugiej strony sporządzono dokładne mapy lokalne z podaniem dróg i ich liczb, odległości i t. p. Gdy więc jadący automobilem posiada taką mapę z oznaczeniem dróg lokalnych, może i w nieznannej okolicy bezpiecznie jechać, bo te drogi i gościniec oznaczone na mapie spotyka podane i na tablicach.

Przyznać musimy i w tym wypadku praktyczny zmysł Amerykanom.

Prócz tego znajdujemy przy miastach tablice z rozmiernymi ogłoszeniami a między nimi często spotyka się napisy „wita my” a na odwrotnej stronie „przyjeżdżajcie”.

Zwiedziłem już wiele miast a nawet kilka stolic europejskich, lecz podobnych napisów nie znalazłem. Świadczą one o wielkiej życzliwości i grzeczności Amerykanów witających i zapraszających gości do swych miast.

Przy gościncach i w miastach znajduje się wiele zajazdów gdzie kupić można gazolinę, olej, lub nabrać wody, powierza do kół gumowych, albo naprawić mniejsze uszkodzenia automobilu.

Ow wielki ruch automobilowy datuje się podobno w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej od 15 do 20 lat. Dawniej i drogi były gorsze i automobile

bardzo rzadkie, bo były nowością. W tych kilku latach tak się wszystko zmieniło. Mijamy więc nadzieję że i u nas w Brazylii w niedalekiej przyszłości, mieć będziemy przynajmniej lepsze drogi. W miastach z każdym rokiem wzrasta już ruch automobilowy.

Wszystkie główne punkty, odnośnie do spłaty tych długów zostały już opracowane, podpisanie zaś nastąpi w niedługiej przyszłości.

Takie samo stanowisko Rząd Polski zajął względem innych państw, od których zaciągnął pożyczkę.

MIMO WSZYSTKO POLSKOŚĆ W GDAŃSKU ROŚNIE.

Gdańsk. — Dnia 9 go sierpnia odbyła się uroczystość otwarcia przystani polskiego klubu wioślarskiego w Gdańsku na tak zwanym polskim haku. Na uroczystości zgromadzili się przedstawiciele władz polskich z ministrem Strassburgerem na czele, przedstawiciele miejscowych Towarzystw polskich i liczni goście. Przemówienie inauguracyjne wygłosił prezes klubu, dr. Sławski. Następnie przemawiał komisarz generalny, dr. Strassburger, poczem nastąpiła uroczystość podniesienia flagi klubu i chrztu łodzi. Minister Strassburger asystował przy chrzcie łodzi „Prezydent”, p. Czyżew-

ki się tuli, tak jej serce tuliło się do łona, tego, który zawsze niezmiernie wiele miłostwił na ludzi, jeszcze ma więcej litości i uspokojenia do Bogdania, aniżeli wydał. W myślach o Bogu znajdowała zawsze uspokojenie...

Wnętrze jej serce, w jej głowie wielokrotnie myślała: „Gdybym na zawsze przestała myśleć o świecie a ciągle myślała o Niebie, znalazłabym spokojność i szczęśliwość...”

I nagle jak wśród ciemnej nocy blask błyskawicy pokazał światłom i blaskającą słońcem się wędrowca drogę do celu, tak i panna Anna spostrzegła drogę dla siebie: drogę do Boga.

— Tak jest! Do Boga się ucieknę! Jemu się oddam za służebnicę. On, Odbroń. On łaskaw!

I oddał ból serca małą, małą coraz więcej, bo uczucie większe zapanowało w sercu, w myśli i duszy panny Anny.

— Będę Bogą służebnicą! Będę służką szczęścia u Boga i w Bogu! Oddam się cała Bogu!...

Z tego postanowienia urodziła się w niej myśl wstąpienia do klasztoru. ... Lecz gdy w mury klasztoru wstąpiła i rad matki Przelozonej wysłuchana, przyszła do przekonania, iż stopień jej doskonałości duchowej jesoza nie jest tak wielki, jak tego słusznie wymaga duch reguły zakonnej.

Tymczasem bowiem przyczyną jej ucieczki ze świata była chęć zapomnienia o przeszłości we świecie i twoga przed cierpieniem, jakie sprawiał jej świat i rzeczy świata. Chciała się usunąć ze świata dla dogodzenia swojemu sercu.

Kalendarz Polski

„Przyjaciela Rodziny”
NA ROK 1925

wraz z pięknym kalendarzem ściennym już wyszedł z druku i jest do nabycia u agentów „Ludu” po zwykłej cenie 1\$500 za egzemplarz. Odbierający tuż kalendarz w redakcji płaci 1\$5000 a przy przesyłce pocztowej z powodu znacznych kosztów 16\$000.

Kalendarz ten „Przyjaciela Rodziny” odznacza się wielką różnorodnością treści; nadto, złożył go przeszło 30 ilustracji. Jak zwykle tak i obecnie starała się redakcja, by kalendarz był praktycznym. Główny nacisk położymy w tym roku na rady zdrowotne, tak niezmiernie ważne w życiu klonisty. Najbliższym artykuł z zakresu zdrowotności napisał doktorowa Eugenia Miszkowa konsula naszego pod tytułem: „O robakach w książkach” (mamellio-opilacão) jako najpowszechniejszej choroby w Brazylii. Każda matka, każdy nauczyciel czy nauczycielka, a zwłaszcza Siostry zakonne powinny gruntownie przeczytać ten artykuł, by rodzicom dobrze radzić przy dzieciach apatycznych, ociężałych i wybladłych, chorych na mal de terra. W obszernym artykule podana jest recepta lekarska jakoteż i sposoby postępowania z dziećmi i ludźmi popadłymi w tę chorobę, która coraz więcej się rozszerza po naszych kolonijach polonijnych a zwłaszcza w okolicach górskich.

Praga, 11-go sierpnia. — „Nasziniec” donosi o niemiłej przygodzie, jaka spotkała w Przerowie arcybiskupa warszawskiego, powracającego z kongresu wehradzińskiego. Gdy polscy uczestnicy tego kongresu znajdowali się w restauracji kolejowej w Przerowie, przystąpił do arcybiskupa czeski maszynista kolejowy i pociąg

BRUTALNOŚĆ CZESKA PRZECHODZI WSZELKIE GRANICE.

Praga, 11-go sierpnia. — „Nasziniec” donosi o niemiłej przygodzie, jaka spotkała w Przerowie arcybiskupa warszawskiego, powracającego z kongresu wehradzińskiego. Gdy polscy uczestnicy tego kongresu znajdowali się w restauracji kolejowej w Przerowie, przystąpił do arcybiskupa czeski maszynista kolejowy i pociąg

Praga, 11-go sierpnia. — „Nasziniec” donosi o niemiłej przygodzie, jaka spotkała w Przerowie arcybiskupa warszawskiego, powracającego z kongresu wehradzińskiego. Gdy polscy uczestnicy tego kongresu znajdowali się w restauracji kolejowej w Przerowie, przystąpił do arcybiskupa czeski maszynista kolejowy i pociąg

Praga, 11-go sierpnia. — „Nasziniec” donosi o niemiłej przygodzie, jaka spotkała w Przerowie arcybiskupa warszawskiego, powracającego z kongresu wehradzińskiego. Gdy polscy uczestnicy tego kongresu znajdowali się w restauracji kolejowej w Przerowie, przystąpił do arcybiskupa czeski maszynista kolejowy i pociąg

Praga, 11-go sierpnia. — „Nasziniec” donosi o niemiłej przygodzie, jaka spotkała w Przerowie arcybiskupa warszawskiego, powracającego z kongresu wehradzińskiego. Gdy polscy uczestnicy tego kongresu znajdowali się w restauracji kolejowej w Przerowie, przystąpił do arcybiskupa czeski maszynista kolejowy i pociąg

Praga, 11-go sierpnia. — „Nasziniec” donosi o niemiłej przygodzie, jaka spotkała w Przerowie arcybiskupa warszawskiego, powracającego z kongresu wehradzińskiego. Gdy polscy uczestnicy tego kongresu znajdowali się w restauracji kolejowej w Przerowie, przystąpił do arcybiskupa czeski maszynista kolejowy i pociąg

Praga, 11-go sierpnia. — „Nasziniec” donosi o niemiłej przygodzie, jaka spotkała w Przerowie arcybiskupa warszawskiego, powracającego z kongresu wehradzińskiego. Gdy polscy uczestnicy tego kongresu znajdowali się w restauracji kolejowej w Przerowie, przystąpił do arcybiskupa czeski maszynista kolejowy i pociąg

STARANIEM BURS... W TYBYBIE, w sobotę dnia 4-go października...

PRZEDSTAWIENIE I BAL.

Będą odegrane trzy krótkie i zajmujące sztuczki:

- „Nawrócenie zbójcy“
„Napad bandytów“
„Wór pieniędzy w lesie“

Po przedstawieniu BAL, bardzo urozmaicony; w program tego wejdą tańce, kwiaty, poczta francuska...

Orkiestra Polska.

Początek o godzinie 8 mej wieczorem. CENY WSTĘPU: Łoża 10\$000. — SALA: Panowie 2\$200...

KOMISJA.

listopada 1918 roku i nie powiódł cesarz narodu niemieckiego...

Wszystkie te dowody związku oficerów niemieckich nie przekonały i stanowczą większość głosów potępił cesarz...

Rosja.

JAK SIĘ UPOKORZYŁ PRZED SOWIETAMI SAWINKÓW. Sawinków tak skończył swoją obronę...

„Po narodzie, trwającej trzy godziny, sąd ogłosił wyrok, skazujący Sawinkowa na najcięższą (karę śmierci)...

St. Zjednoczone JAK POTEŃNIE PRACUJE MÓZG CZŁOWIEKA? Wydana obecnie statystyka amerykańskiego urzędu patentowego...

patentów na nowe wynalazki, ogarniające wszystkie gałęzie przemysłu, gospodarstwa, sztuki i nauki.

1-go lipca wniesione zostało podanie o patent zaznaczone Nr. 1,500 000. Autorem tego podania i odnośnego wynalazku, jest niejaki Simon Lahe z Connecticut...

W powyższym okresie czasu porobiono wynalazki, które wywołały zupełny przewrót w życiu narodów. Maszyna parowa została udoskonalona...

Meksyk.

PREZYDENTEM MEKSYKU został wybrany Calles, dotychczasowy poseł meksykański w Berlinie...

MODA KRÓTKO STRYZONYCH włosów u kobiet i panien przenika i do Meksyku. Wywołało to u mężczyzn i młodzieńców straszliwe niezadowolenie...

żone kobiety. I rzezywiście damy krótkostrzyżone uciekają do powozów...

Argentyna.

Z Buenos Aires donoszą pod dniem 22-go września, że w mieście i okolicy padają obfite deszcze...

Od Redakcji.

W przeszłym numerze „Ludu“ zamieściliśmy pęk wiersz „Rady dla naszych“...

Prenumeratę „Ludu“ w sierpniu zapłacili następujący panowie:

- Książk Piotr Hilana Łukas: Centnarski, Andrzej Bubnak, Kszmierz Kasprzak, Jan Łaska...

ODPOWIEDZI REDAKCJI.

- P. Antoni Wykręta. — „Lud“ wysyłamy. P. Czesław Domański. — a pozwól o tym, małym, dziękujemy...

Na „Chleb Głodnym Dzieciom“ z laty Nr. 14...

- Książka Mijonarze 10\$, Siostry Miodziarska 10\$, Świętek Franciszek 10\$, Makarowa Katarzyna 2\$, Kus Michał 5\$, Lisiańska Katarzyna 5\$, N. N. 5\$, Walciechowski Zygmunt 5\$, Cebulista Katarzyna 2\$, Keller Elżbieta 2\$, D. i. i. Elżbieta 2\$, Kłosowski Leopold II 1\$, 200, Pełak Piotr 2\$, Cichewicz Tadeusz 1\$, Gialak Władysław 1\$, Perak Władysław 1\$, Kłosowska Olga 1\$, Kłosowski Antoni 1\$, Kłosowski Roman 1\$, Piotrowska Maria 1\$, Błajko Maria 1\$, Dec Julusz 1\$, Pabis Weronika 1\$, Pabis Rozalia 1\$, Dec Włodzimierz 1\$, Paluch Jan 1\$, Paluch Józef 1\$, Kłosowski Leopold 1\$, Setalek Tadeusz 1\$, Gypyr Boromita 1\$, Dec Zygmunt 500\$, Dec Antoni 500\$, Kłosowski Julusz 1\$, Lupczyk Czesław 1\$, Łupczyk Marjan 1\$, Bak Tekla 1\$, Mazurkiewicz Joanna 1\$, Mazurkiewicz Zygmunt 1\$, Woznica Feliks 1\$, Świętek Marja 500\$, Przejzer Marjan 1\$, Pulner Anua 1\$, Chocaj Ludwik 1\$, Wozniak Jan 500\$, Baran Józefa 400\$, Pałkowski Paweł 1\$, Pulner Paulina 1\$, Sidor Janina 1\$, Kłosowska Elżbieta 1\$, Błaszczak Helena 500\$, Szyber Tadeusz 400\$, Piaseczna Józefa 1\$, Piotrowska Felcja 1\$, Lenart Woiciech 1\$, Stefaniak Teodor 500\$, Kozłowska Helena 1\$, Korak Antoni 1\$, Kiedrowski Ignacy 1\$, Kiedrowski Józef 1\$, Vidaj Julian 1\$, Pabis Katarzyna 1\$, Pabis Antoni 1\$, Pabis Leopold 1\$, Pabis Władysław 1\$, Pabis Katarzyna 1\$, Wolska Felcja 1\$, Klapeluch Helena 1\$, Pulner Antoni 500\$, Kozłowska Elżbieta 1\$, N. N. 400\$, razem 118\$000.

Pan Franciszek Dompniak z Rio Negro przysłał nam sam cel jeden banknot na 500,000 Mkp.

Ostatnie wiadomości

NARESZCIE ROZPOCZĘŁA POLSKA UKŁADY O KORDAT.

São Paulo 2-go października. Z Rzymu donoszą, że p. Stanisław Grabski, brat prezydenta ministrów polskich...

WARSZAWA, 28-go WRZEŚNIA.

Dzisiaj rozpoczęła się regularna komunikacja powietrzna między Warszawą a Angorą...

WARSZAWA, 28-go WRZEŚNIA.

Latyszenko, duchowny prawosławny, który zamordował metropolitę prawosławnego dla Polski...

WARSZAWA, 27-go WRZEŚNIA.

Mimo opozycji, którą podtrzymują gazety, rząd polski postanowił uznać Woikowa za posła rosyjskiego w Polsce...

MOSKWA, 17-go WRZEŚNIA.

Między rządem polskim a rządem rosyjskim zostały znowu wymienione noty dyplomatyczne dotyczące granic Małopolski Wschodniej...

Kairo, 24-go września (Egipt).

Wedle dziennika „Al Mokattam“, Hussein kalif Hedżasu (Arabii i Zajordanji) odwołał odwrót Wahabitów...

Konstantynopol, 26-go września.

Powstańcy gruzińscy prowadzą na Kaukazie bezwzględnie i rozpaczliwą walkę z bolszewikami...

A tery 29-go września.

Telegramy tu nadesłane donoszą, że w miastach na Krymie przyszło do ruchów antybolszewickich...

Berlin 29-go września.

Korrespondent „Berliner Tageblattu“ donosi, że żniwa w koloniach niemieckich nad Wołgą (Rosja) zupełnie zmiarniały...

LONDYN, 28-go WRZEŚNIA.

Wedle telegramów z Konstantynopola, jeden z powstańców kaukaskich zraniał strzałem karabinowym w Batum generała Budiennego...

KAIRO (EGIPT) 27-go WRZEŚNIA

Korespondent gazety „Al Mokattam“ z Aleksandrii donosi w ostatniej chwili że wojska plemienia „Wahabitów“ zdobyły Mekę...

GENEWA 27-go WRZEŚNIA

Delegacja japońska przedłożyła pierwszemu wydziałowi Ligi Narodów projekt, któryby Ligę upoważnił...

Dobrej i rzetelnej służącej

treba do lepszej rodziny brazylijskiej. Placa dobra. Zgłoszć się można do mieszkania na Rua Alameda D. Pedro II. N. 36 od godziny 9-tej do 11 tej rano.

KURS PIENIEDZY.

Frank francuski 13\$000, frank amerykański 491 rs., lira 406 rs., dolar amerykański 9\$250...

Bal i przedstawienie teatralne

Towarzystwo Szkoły Ludowej i Związku Polskiego w Kurytybie odbędzie się dnia 11-go października b. r. o godzinie 8-jej wieczorem...

SIECZKARNIE

o systemie najwięcej używanym z najlepszymi na świecie, o pięciu różnych szerokościach do krajania sieczki od 5 do 21 milimetrów...

Sieczkarnie

z mocnymi nożami na kole. Materiał trwały i pod każdym względem gwarantowany...

MASZYNY

do krajania buraków, batatów, mandjoki, jarzyn i t. d. — niezawodne pod względem mechanicznym...

DOBRYCH MURARZY.

Potrzeba natychmiast, do Ponta Grossy. Płaca 12\$000 miesięcznie. Zgłoszć się do Romana Skorupskiego w Ponta Grossie...

SZURASKO!

Towarzystwo „Tadeusza Kościuszki“ — Łączność Zgoda — urządza w niedzielę dnia 5-go października b. r. WYCIECZKĘ do PARKU PROVIDENCIA...

WARSZAWA, 28-go WRZEŚNIA.

Dzisiaj rozpoczęła się regularna komunikacja powietrzna między Warszawą a Angorą...

WARSZAWA, 28-go WRZEŚNIA.

Latyszenko, duchowny prawosławny, który zamordował metropolitę prawosławnego dla Polski...

WARSZAWA, 27-go WRZEŚNIA.

Mimo opozycji, którą podtrzymują gazety, rząd polski postanowił uznać Woikowa za posła rosyjskiego w Polsce...

MOSKWA, 17-go WRZEŚNIA.

Między rządem polskim a rządem rosyjskim zostały znowu wymienione noty dyplomatyczne dotyczące granic Małopolski Wschodniej...

Kairo, 24-go września (Egipt).

Wedle dziennika „Al Mokattam“, Hussein kalif Hedżasu (Arabii i Zajordanji) odwołał odwrót Wahabitów...

Konstantynopol, 26-go września.

Powstańcy gruzińscy prowadzą na Kaukazie bezwzględnie i rozpaczliwą walkę z bolszewikami...

A tery 29-go września.

Telegramy tu nadesłane donoszą, że w miastach na Krymie przyszło do ruchów antybolszewickich...

Berlin 29-go września.

Korrespondent „Berliner Tageblattu“ donosi, że żniwa w koloniach niemieckich nad Wołgą (Rosja) zupełnie zmiarniały...

„A NACIONAL”
Loterja Narodowa
 anonimowe towarzystwo loteryjne. — Ciągnięcie losów odbywa się pod dozorem publicznym.
W SOBOTE — NAJGŁÓWNIJSZA WYGRANA
30:000\$000
 80-90 procent idzie na wygrane losy.

CERTAN

Certan jest najlepszym lekarstwem przeciw plukwom, ich nasieniu; jakoteż przeciw robactwu u bydła rogatego, koni, świń innych zwierząt domowych.

Jak się używa Certanu.

Używa się tylko rozcieńczonego w wodzie. Jedna butelka 50 gramowa na litr wody. Przy nacieraniu trzeba być czystym, bo Certan pali. Certanu nie rozcieńczono jest niebezpiecznie trzymać w pobliżu ognia. W szelkie wyjątki, nia używania Certanu są w numerach 21, 22, 23 i 24 „Ludu” z roku 1924. Certan jest do nabycia u **CARLOS LUHM** — Rua Riachuelo N 25 — CURITYBA — PARANA.

Osobiście można nabyć „Certan” także w Redakcji „Ludu”.

TOWARZYSTWO FRANCUSKIE MORSKIEJ ŻEGLUGI „Chargeurs Reunis” i „Sud Atlantique”

Regularne odjazdy z portów Santos i Rio de Janeiro do Havre i Bordeaux. Komunikacja najszybsza i najwygodniejsza statkami luksusowymi pospiesznymi, które odbywają podróż ze Santos do Francji w 15 dniach, oraz statkami specjalnie urządzonymi dla emigrantów którzy znajdują najwygodniejsze pomieszczenia. Statki mają do dyspozycji kabiny trzeciej klasy.

Podróż z Bordeaux do Havre czyli La Pallice do Gdańska odbywa się pociągami francuskimi aż do Dunquerque a z Dunquerque do Gdańska statkami kompanji francuskiej „Transatlantique”. W ten sposób uniknie się różnic nadużyć, na które nieraz bywają narażeni nasi pasażerowie na granicy niemieckiej.

NAJBILSZY OBJAZD DO EUROPY:

„MALTA”	Z Santos	Z Rio de Janeiro
„FORMOSE”	29-go Września	6-go Października
„LUFETIA”	10-go Października	19-go „
„MEDUANA”	12-go „	13-go „
„DESIRADE”	20-go „	20-go „

Sprzedawca biletów z Brazylii do Polski oraz z Polski do Brazylii t. z. (billetes de chamada) załatwia i bliższych informacji udziela

IGNACY KASPROWICZ

Avenida Luiz Xavier N. 28 — Kurytyba.

Sulfureto de Carbono (Siarczan Węgla) „Formicida Jupiter”

ROZCZYNY PEWNE I OSTRE.

Pierwszego używa się do czyszczenia zboża; drugiego używa się do wytopienia mrowek.

Zgłoszenia przyjmują i informacji udziela **João Nocetti**.

Rua Marechal Deodoro N. 63 — Caixa Postal N. 248 — CURITYBA — PARANA.

„SWÓJ DO SWEGO” Apteka Paranaense S. Głuszczyński & Ska.

Wybór lekarstw krajowych i zagranicznych. — Recepty wykonuje się dokładnie i sumiennie.

Ceny przystępne!

Marechal Mallet Parana.

BACZNOŚĆ KOLONIŚCI! Cegielnia i Fabryka Dachówek

w Thomas Coelho

STACJA KOLEJOWA BARIGUY (PARANA) poleca cegły wszelkiego rodzaju, dachówki zarówno francuskie jak i inne.

Cegielnię tę, dawniej własność p. Jana Woźniaka nabyła spółka polska p. p. Jana Filipaka, Józefa Rosola i innych. Obsługa zastawiających rzetelna, transporty wyrobów staranne. Nadmienamy, że dachówkę francuską cegielni z Thomas Coelho wyszczególniono na przedwstępnej wystawie w Kurytybie.

Każdy odbiorca naszego browaru ocenić musi, że wyśmienite zalety naszego piwa polecają pić tylko

ATLANTICA

UWAGA!!!

Książki do nabożeństwa i historyczne, obrazy religijne, kryzysy, kzyzyki, medaiki oraz licznarze kęciłno do dopiero nadeszły w wielkim wyborze! Drukarnia introligatornia i fabryka pieczętek gumowych.

Cezar Schulz

Ul. Barão do Serro Azul 12, 12 Kurytyba — Paraná

DOBRE I TANIE PIECZYWO W PIEKARNI

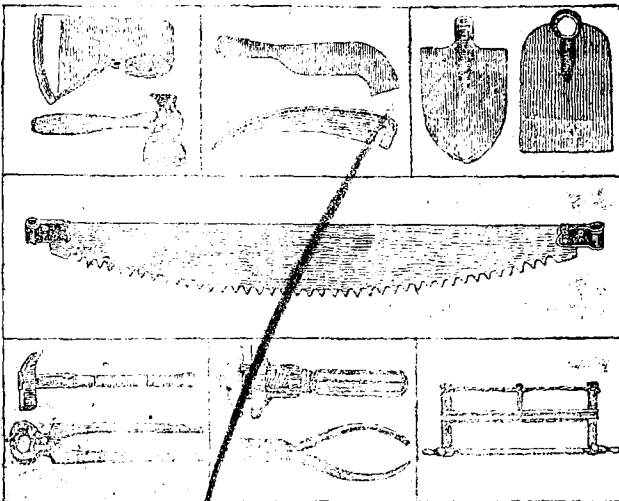
Padaria Reforma

Piła i uprzejma obsługa! — Zakup isprzedaw wszelkich artykułów spożywczych pierwszej potrzeby. Wymieni się owar na produkty krajowe.

Ignacy Habith.

CURITYBA, DR. CANDIDO DE ABREU N. 64.

Casa Vermelha

Bezpośredni import

NACZYŃ, ŻELASTWA, SZKIEŁ DO OKIEN — NARZĘDZIA RZEMIEŚLNICZE I ROLNICZE
EURICO FONSECA & Cia.
 RUA JOSÉ BONIFACIO N. 15 — CURITYBA — PARANA

Najlepszy środek od reumatyzmu

REUMATOL

DOSTAC MOŻNA W

APTECE POLSKIEJ

Rua 15 de Novembro 5 — Kurytyba

„A VENCEDORA”

FABRYKA KARMELKÓW I CUKIERKÓW W NAJLEPSZYCH GATUNKACH I W PAPIERKI OWIJANYCH:

Malinowych, kokosowych, miętowych, cytrynowych, ananasowych, truskawkowych, bananowych, męcznych i dużo innych. Prócz tych mam inne jeszcze gatunki specjalne, nowego formatu, które w każdej chwili można nabyć po cenach bardzo przystępnych.

Upraszam Szan. Rodaków o łaskawe przekonanie się o tem, że są najtańsze i najlepsze w Kurytybie

Franciszek Łachowski

CURITYBA — Rua Cabral N 53 — PARANA

KOLONIZACJA

Na nowej bardzo kwitnącej kolonji „Bom Sucesso” sprzedaje się pierwszej klasy ziemieherwalowe i bardzo urodzajne ziemie do sadzenia.

Kolonja „Bom Sucesso” jestwzłem łączącym drogi Florianopolis — Blumenau — Timbo — Itayopolis — Mafra.

Nadto są do sprzedania: Fazendy 50 alkwowe, 100 alkwowe i 200 alkwowe. Każda fazenda ma kamp, herwa mate i ziemię uprawną. — KUPUJCIE!

Bliższych informacji udziela agencja kolonizacyjna. Germano Ortel

Itayopolis, Estação Mafra, Santa Catharina. 19

CURITYBA

CAIXA POSTAL 140

Casa Metal

CURITYBA

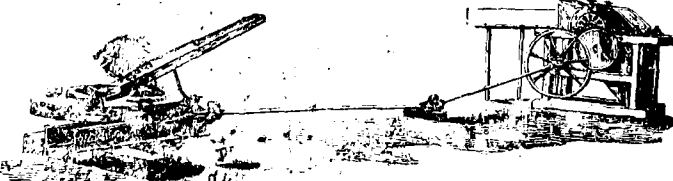
RUA 15 DE NOV. 44

Jose Hauer Junior & Cia.

WIELKI SKŁAD ŻELAZA I STALI W SZTĄBACH I W PŁYTACH, ŚRUB, GWOZDZI, RUR, ŁANCUCHÓW I INNEGO ŻELASTWA DO WÓZÓW.

Wszelkiego rodzaju rzemiosła i maszyny

OLEJE, SZKŁA, DRUT GĄDKI I KOLCZASTY, MASZyny ROLNICZE I T. P.

NADCHODZĄ CODZIENNIE TRANSPORTY PEŁGÓW — RUDOLF SACK

Przedsiębiorcy i kupyje szafuje się w „Ludzie”

Baczność.

Do sprzedania 2,000 alkwrow lasu i kampu pod uprawę, na azendach złączonych, tak zwanych: GUARDINHA I SOCCORRO municypium Tibagy a z drugiej strony Conchas, odległość 6 mil drogi od Ponta Grossy. Droga kolowa wyśmienita. — Szakry mierzone od dziesięciu alkwrow do 50-ciu

Dla udogodnienia, sprzedaje się na raty materiał do budowy domów, gdyż na tej samej fazendzie znajduje się tartak Sw Sebasjana, który ma zawsze wielką ilość materiału na składzie a nawet wielu ludzi może znaleźć zajęcie w tymże tartaku.

Po informację zwracać się pod adresem: STANISŁAW BILIK — RUA SALDANHA MARINHO N. 2 — PONTA GROSSA — PARANA.

HOTEL CENTRAL

Curityba — Rua Ebano Pereira 8

WYGODNE URZĄDZENIA. — SMACZNA KUCHNIA GOSPODA O PIERWSZORZĘDNEJ OBSŁUDZE

Oddziały dla familji

Otwarte całą noc.

Ceny przystępne. Pokoje od 6\$ do 12\$ dziennie

Śniadanie i stol sa la carte, na miesiąc 250\$. Stodowanie się dla parów w motyloch z towarzyszeniem mieszkanie 80\$000 has motokarunia 60\$000.

Najlepszy hotel dla rodzin!

Industrial Ceramica Brasil

Polska Fabryka Dachówek

J. H. Woźniak & Marsalek

Nad rzeczką Bariguy. Wytwarza się do 100 tysięcy dachówek miesięcznie. Wymienili materiał. Zamówienia przyjmują się: RUA COMMENDADOR ARAUJO N. 39 — CURITYBA — PARANA.

ADRES TELEGRAFICZNY: JOWWOANMAE